

O SVATÉ TROJICI

JAN DAMAŠSKÝ (PG 95)

1. Co se týká svaté Trojice, soupodstatné a oživující, vyznávej jednu přirozenost, jednu vůli, jedno konání (ἐνέργεια), jednu sílu, moc i vládu, neboť je také jedno božství a tři hypostaze, neboli osoby, a to, co je vlastní každé osobě, zůstává zachováno.

Co se týká nauky o vtělení (οικονομία) jedné (osoby) svaté Trojice, čili našeho Pána Ježíše Krista, (vyznávej) dvě přirozenosti, božskou a lidskou, dvě vůle, zároveň také (dvě) konání, jednu hypostazi neboli osobu, protože je jeden a tentýž, kdo byl před věky zplozen beze změny a netělesně a v posledních časech počat v lůně svaté Bohorodičky Marie, vždy Panny, způsobem nevysvětlitelným a čistým. On je celý člověk i Bůh, v jedné božské hypostazi je poznáván jako ten, kdo nemůže trpět, a v tom, co přijal, jako ten, kdo trpí, a zjevně po porodu zanechal nedotknutá znamení panenství, tedy (jeho) pečeť.

Otázka: Proč se vtělil Syn, a ne Otec nebo Duch? A čeho svým vtělením dosáhl?

Odpověď: Otec je Otec, a ne Syn. Syn je Syn, a ne Otec. Duch je Duch svatý, a ne Otec ani Syn. To, co je jim vlastní (ιδίωμα), je neměnné. Co by to bylo za vlastnost, která by se měnila nebo proměňovala? Proto se Syn Boží stal i synem člověka, stal se člověkem skrze svatou Pannu, a nezřekl se vlastního synovství. Syn Boží se vtělil, aby přesně tak, jak učinil člověka, mu opět daroval nesmrtelnost a věčný život, aby se mohl radovat z věčných dober. Amen. Ať se tak stane, ať se tak stane.

2. Otec i Syn, nejsou dva bez počátku, ale dva bez zprostředkovatele. Smíšení způsobuje zkázu. (Věci) se míchají tak, jako voda a víno. Jednota (nastává), když nastane jakési sjednocení, aniž by se jakýkoliv z obou částí zmenšila či zničila, ale zůstává tím, čím je. Jako duše a tělo, tak také Kristus, dokonalý Bůh Slovo a dokonalý člověk, je sjednocen, ale nikoliv smíšen.

Jeden je Bůh, Otec živého Slova, podstatné moudrosti, moci a věčného odlesku (χαρακτήρ) (Otce), dokonalý Ploditel dokonalého, Otec jednorozeného Syna; a jeden Pán, jeden z Jednoho, Bůh z Boha, odlesk a obraz božství, konající Slovo, moudrost, která objímá stav všech věcí¹ a tvořivá moc veškerého stvoření, pravdivý Syn pravdivého Otce, neviditelný neviditelného, nezničitelný nezničitelného, nesmrtelný nesmrtelného a věčný věčného; a Duch svatý, který má svou existenci z Boha a skrze Syna se jasně ukazuje lidem. Dokonalý obraz Syna a život, příčina živých, svatý zdroj, svatost, dárce svatosti, v něm se zjevuje Bůh Otec, který je

---

¹ Σοφία τῆς τῶν ὄλων στάσεως περιεκτικῆ.

nade vším a ve všem, i Bůh Syn, který je skrze všechno. Dokonalá Trojice nerozdělená ani neodlišená v slávě, ve věčnosti a v královské moci. V Trojici neexistuje nic stvořeného či podřízeného, ani vnějšího, jakoby něco dříve neexistovalo nebo jakoby to vzniklo později. Ani neexistoval čas, kdy by Syn byl podřízen Otci či Duch Synu. Naopak, sama Trojice je stále neměnná a stále stejná.

Tak totiž věříme my v blaženou, život darující a nerozdělenou svatou Trojici. Otec, Syn a Duch svatý; tři osoby, jeden obraz; tři odlesky, jedna forma; tři hypostaze, jedno božství; tři vlastnosti, jedna podstata; trojí konání, jedna milost; trojí existence, jedna identita; trojí poznání, jeden úsudek; tři jména, jedno vyznání; tři vyznání, jedna víra.

Bůh je podstata věčná a stále stejná, která všechno tvoří. Bůh je světlo nejvyšší a nedostupné, nepochopitelné rozumem a vyslovitelné slovem.

3. Otázka: Jak rozmanitý je Bůh?

Odpověď: Bůh je Otec. Bůh je Syn. Bůh je Duch svatý. Je blažená přirozenost, neměnná dobrota, milovaný všemi, kdo přijali jeho slovo, nesmírně toužící dobro, počátek všech věcí, zdroj života, nedosažitelná moudrost, neměnná přirozenost, nerušený život, žití bez utrpení, v němž není žádná proměna a jehož se netýká žádná změna, tryskající pramen, hojná milost a nevyčerpatelný poklad.

4. Vyznáváme, že náš Pán Ježíš Kristus, jednorozený Syn a Slovo Otce, světlo ze světla, pravý Bůh z pravého Boha, se vtělil a stal se člověkem z Ducha svatého a z Marie, svaté a slavné Bohorodičky a vždy Panny. (Vyznáváme), že on sám je dokonalý Bůh a dokonalý člověk, jeden a jediný Syn jak před vtělením, tak po něm; že je soupodstatný s Otcem co do božství, nám podobný ve všem, soupodstatný s námi v lidství, a stal se člověkem bez hříchu; že před věky byl zplozen z Otce co do božství, ale v posledních dnech (byl zplozen) tentýž z Bohorodičky a vždy Panny Marie pro nás a pro naši spásu. Jednoho a jediného Syna poznáváme ve dvou přirozenostech, bez smíšení, beze změny, bez oddělení a bez rozloučení. Dvě přirozenosti se totiž vzájemně sjednotily podle nerozlučitelné, nesmíšené a neměnné jednoty.

Tělo je totiž tělo, a ne božství, i když se stalo tělem Boha. Podobně také Slovo je Bůh, a ne člověk, i když si skrze akt vykoupení (διὰ τῆς οἰκονομίας) pro sebe učinilo jedno tělo. Tvrdíme tedy, že jsou dvě přirozenosti, ale jeden Kristus, Syn a Pán, vtělené Boží Slovo, které se stalo člověkem.

Pán opravdu nezmenšil svou slávu tím, že na sebe vzal tělo. Dříve, než přijal tělo a sám sebe ponížil, jej poznávali pouze andělé. Ale poté, co sám sebe ponížil, poznala ho celá lidská přirozenost. Vidíš, jak ponížení zapříčinilo umenšení, ale způsobilo, že jeho sláva zazářila mnohem více. Pokud ale někdo z těch, kdo to pečlivě promysleli, říká, že na kříži bylo nebo neby-

lo božství, ten předpokládá, že božství není ve všem a že je vymezené na jednom místě. My ovšem říkáme, že Bůh je neomezený a neuchopitelný.

5. Otázka: Z čeho se odvozuje (slovo) „Bůh“ (Θεός)?

Odpověď: Ze „stanovit“ (θῶ), což znamená „uspořádat“ a „tvořit“, protože (Bůh) je tvůrce všeho a příčina uspořádání všech věcí. Nebo z „běžet“ (θέω), což znamená „svižně se hýbat“. Bůh je totiž přítomen všude. Nebo (slovo) „Bůh“ vychází z „kontemplovat (θεᾶσθαι), neboť Bůh spatřil všechny věci před jejich stvořením. (Slovo) „Pán“ (Κύριος) se odvozuje od „naprosté autority“ (κῦρος), což znamená, (že má) „moc“.

Otázka: Co je to jednota?

Odpověď: Je to něco (sjednoceného) podle hypostaze (καθ' ὑπόστασιν) a (vzniká) z dvou odlišných přirozeností.

Otázka: Na Boží přirozenosti se participuje nebo ona participuje na něčem?

Odpověď: Participuje se na ní.

Otázka: Co je to sloučení?

Odpověď: Smíšení.

Otázka: Jakými jmény se ctí Otec a proč se mu tak říká?

Odpověď: Jeden je Otec, svatý Bůh, vševládny, bez počátku, věčný, nesmrtelný, nepochopitelný, nevysvětlitelný, nekonečný, bez nástupce, nehybný a neprobádatelný. Říká se mu Otec, protože se stará o všechno.

Otázka: Jakými jmény se ctí Syn a proč se mu tak říká?

Odpověď: Jeden je Syn, svaté Slovo, nevysvětlitelné potomstvo, nevyslovitelné Slovo, nepochopitelné myšlení (νοῦς), světlo života, slunce spravedlnosti, pastýř, dveře, cesta a beránek. Říká se mu Syn, protože je z Otce.

Otázka: Jakými jmény se ctí Duch svatý a proč se mu tak říká?

Odpověď: Jeden je Duch svatý, Pán, dárce života, který miluje člověka, podstatně (ἐνοούσιον), skutečně (ἐνύπαρκτον) a stále (ἐνυπόστατον) existuje, stálý, pronikající (všechno), bezstarostný, moc posvěcující a soupodstatný s Otcem i Synem. Je párou nebeské moci Boží. Říká se mu Duch, protože inspiruje a vane, podle toho, jak chce.

Otázka: Co znamená Ježíš Kristus?

Odpověď: Pán, který se stal člověkem bez hříchu.

Otázka: Co znamená Kristus?

Odpověď: Znamení božství a oduševnělé tělo, jednota beze změny. Nazývá se Kristus, neboť přijal² lidské tělo.

Otázka: Co znamená „svatý“?

Odpověď: Ten, kdo posvěcuje a je posvěcován.

Otázka: Co znamená Slovo?

Odpověď: Slovo je podstatné a vždy přítomné s Duchem.

Otázka: V jaké hypostasi uctíváš Syna Božího?

Odpověď: V hypostasi Božího Slova. (Uctíváme tedy) jednu přirozenost vtělenou a hodnou klanění; jedno klanění, protože existuje jedna osoba ze dvou sjednocených přirozeností, které se klaníme. Existují dvě podstaty (οὐσίαι), dvojí konání (ἐνέργειαι), dvě vůle, dvě možnosti volby. Hypostaze existuje na pět způsobů: hypostaze (ὑπόστασις), osoba (πρόσωπον), odlesk (χαρακτήρ), vlastnost (ἴδιον) a jednotlivec (ἄτομον).

přeložil P. František Staněk

---

² Pravděpodobně zde došlo k záměně slovesa. V textu PG je uvedeno ἐχρίσατο, mediopasivní tvar od slovesa χρίω, což můžeme přeložit jako „přijmout“. Domníváme se ale, že podle logiky textu by zde mělo být ἐχρίσατο, odvozeno od slovesa χρίω, což znamená „pomazat“. Pak bychom četli: Nazývá se Kristus, neboť byl pomazán (posvěcen) lidským tělem.

DE SANCTA TRINITATE

IOHANNES DAMASCENUS (PG 95)

ΤΟΥ ΕΝ ΑΓΙΟΙΣ ΠΑΤΡΟΣ ΗΜΩΝ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ.

α'. Περὶ μὲν τῆς ἁγίας Τριάδος τῆς ὁμοουσίου, ζωοποιοῦ, μίαν φύσιν ὁμολόγει, μίαν θέλησιν, μίαν ἐνέργειαν, μίαν δύναμιν τε καὶ ἐξουσίαν, καὶ κυριότητα, ὅτι καὶ μία θεότης τρεῖς ὑποστάσεις, ἥτοι τρία πρόσωπα, φυλασσομένης ἐκάστῳ προσώπῳ τῆς ιδιότητος.

Ἐπὶ δὲ τῆς ἐνσάρκου οἰκονομίας τοῦ ἐνὸς τῆς ἁγίας Τριάδος, ἥτοι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύο φύσεις, θεότητος τε καὶ ἀνθρωπότητος, δύο θελήσεις ὡσαύτως καὶ ἐνεργείας, μίαν ὑπόστασιν, ἥγουν ἓν πρόσωπον, ὅτι εἷς καὶ αὐτὸς ἐστίν, ὁ πρὸ τῶν αἰώνων γεννηθεὶς ἀρρέυστως καὶ ἀσωμάτως, καὶ ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων ἐκ τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς Θεοτόκου κυθηεὶς ἀρρήτως καὶ ἀρρूपώτως· ὅλος ἄνθρωπος ὁ αὐτὸς καὶ Θεὸς, ἐν μιᾷ ὑποστάσει γνωριζόμενος ἀπαθὴς θεότητι, καὶ παθητὸς τῷ προσλήμματι· σῶμα μετὰ τόκον φυλάξας δηλαδὴ τῆς παρθενίας τὰ σήμαντρα, τουτέστι τὰς σφραγίδας.

Ἐρώτ. Διὰ τί ὁ Υἱὸς ἐνηνθρώπησε, καὶ οὐχ ὁ Πατὴρ, οὐδὲ τὸ Πνεῦμα; καὶ τί ἐνανθρωπήσας κατώρθωσε;

Ἀπόκρ. Πατὴρ ὁ Πατὴρ, καὶ οὐχ Υἱός. Υἱὸς ὁ Υἱὸς, καὶ οὐ Πατὴρ· Πνεῦμα ἅγιον τὸ Πνεῦμα, καὶ οὐ Πατὴρ, οὐδὲ Υἱός· ἢ γὰρ ιδιότης ἀκίνητος.

Ἦ πῶς ἂν ιδιότης, κινουμένη, ἢ μεταπίπτουσα; Διὰ τοῦτο ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ Υἱὸς γίνεται ἀνθρώπου, ὁ σαρκωθείς ἐκ τῆς ἁγίας Παρθένου, καὶ οὐκ ἐξέστη τῆς ὑϊκῆς ιδιότητος. Ἐνηνθρώπησε δὲ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵν' ἐφ' ᾧ περ ἐποίησεν τὸν ἄνθρωπον, πάλιν αὐτῷ χαρίσῃται ἀθανασίαν, καὶ αἰώνιον ζῶην εἰς ἀπόλαυσιν τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν.

Ἀμήν· γένοιτο, γένοιτο.

β'. Πατὴρ καὶ Υἱὸς, οὐ δύο ἄναρχα, ἀλλὰ ἀμεσίτευτα· μίξις φθορὰν ἐργάζεται, καὶ οὕτω μίγνυται, ὡς τὸ ὕδωρ καὶ ὁ οἶνος· ἔνωσις, ὅταν συνάφειά τις γένηται, μὴ ἐλαττουμένου ἐτέρου, μηδὲ φθειρομένου, ἀλλὰ μένοντος ἐν ᾧ ἐστίν· ὡς ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα· οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς, ὁ Θεὸς Λόγος τέλειος, καὶ ἄνθρωπος τέλειος, ἥνωται μὲν, οὐ συγκέχυται δέ.

Εἷς Θεὸς, Πατὴρ Λόγου ζῶντος, σοφίας ὑφεστῶσης καὶ δυνάμεως καὶ χαρακτήρος αἰδίου, τέλειος τελείου γεννήτωρ, Πατὴρ Υἱοῦ μονογενοῦς, καὶ εἷς Κύριος, μόνος ἐκ μόνου, Θεὸς ἐκ

Θεοῦ, χαρακτήρ καὶ εἰκὼν τῆς θεότητος, Λόγος ἐνεργὸς, σοφία τῆς τῶν ὄλων στάσεως περιεκτικῆ, καὶ δύναμις τῆς ὅλης κτίσεως ποιητικῆ, Υἱὸς ἀληθινὸς ἀληθινοῦ Πατρὸς, ἀόρατος ἀοράτου, καὶ ἄφθαρτος ἀφθάρτου, καὶ ἀθάνατος ἀθανάτου, καὶ αἰδίου αἰδίου· καὶ ἐν Πνεῦμα ἅγιον, ἐκ Θεοῦ τὴν ὑπαρξιν ἔχον, καὶ διὰ Υἱοῦ πεφηνὸς, δηλαδὴ τοῖς ἀνθρώποις. Εἰκὼν τοῦ Υἱοῦ τελεία καὶ ζωὴ, ζώντων αἰτία, πηγὴ ἀγία, ἀγιότης, ἀγιασμοῦ χορηγὸς, ἐν ᾧ φανεροῦται Θεὸς ὁ Πατήρ, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ ἐν πᾶσι· καὶ Θεὸς ὁ Υἱὸς, ὁ διὰ πάντων· Τριάς τελεία, δόξη καὶ αἰδιότητα καὶ βασιλεία, μὴ μεριζομένη, μηδὲ ἀπαλλοτριουμένη.

Οὔτε οὖν κτιστὸν τι, ἢ δοῦλον ἐν Τριάδι, οὔτε ἐπέισακτον, ὡς [95.13] πρότερον μὲν οὐχ ὑπάρχον, ὕστερον δ' ἐπεισελθόν. Οὔτε γὰρ ἐνέλιπέ ποτε Υἱὸς Πατρὶ, οὔτε Υἱῷ Πνεῦμα· ἀλλ' ἄτρεπτος καὶ ἀναλλοίωτος ἡ αὐτὴ Τριάς αἰεί.

Οὕτως γὰρ ἡμεῖς πιστεύομεν τὴν μακαρίαν καὶ ζωοποιὸν καὶ ἀδιαίρετον ἀγίαν Τριάδα. Πατήρ, Υἱὸς, καὶ Πνεῦμα ἅγιον, τρία πρόσωπα, μία εἰκὼν· τρεῖς χαρακτῆρες, μία ἐκτύπωσις· τρεῖς ὑποστάσεις, μία θεότης· τρία ιδιώματα, μία οὐσία· τρεῖς ἐνέργειαι, μία χάρις· τρεῖς ὑπάρξεις, μία ἰσότης· τρεῖς ἐπιγνώσεις, μία δόξα· τρία ὀνόματα, μία ὁμολογία· τρεῖς ὁμολογίαι, μία πίστις.

Θεὸς ἐστίν, αἰδίου οὐσία καὶ ἀπαράλλακτος, δημιουργικὴ τῶν ὄντων. Θεὸς ἐστὶ φῶς ἀκρότατον καὶ ἀπρόσιτον, οὔτε νῶ καταληπτὸν, οὔτε λόγῳ ῥητόν.

γ'. Ἐρώτ. Ὅσαχῶς ὁ Θεός;

Ἀπόκρ. Θεὸς ὁ Πατήρ· Θεὸς ὁ Υἱός· Θεὸς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἡ μακαρία φύσις, ἡ ἄφθοнос ἀγαθότης· τὸ ἀγαπητὸν πᾶσι τοῖς τοῦ λόγου μετειληφόσι, τὸ πολυπόθητον κάλλος, ἡ ἀρχὴ τῶν ὄντων, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, ἡ ἀπρόσιτος σοφία, ἡ ἄτρεπτος φύσις, ἡ ἀνενόχλητος ζωὴ, ἡ ἄλυπος διαγωγὴ, περὶ ἣν οὐκ ἔστιν ἀλλοίωσις, ἣς οὐχ ἄπτεται μεταβολή· ἡ βρούουσα πηγὴ, ἡ ἄφθοнос χάρις, ὁ ἀδαπάνητος θησαυρός.

δ'. Ὁμολογοῦμεν τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν μονογενῆ Υἱὸν καὶ Λόγον τοῦ Πατρὸς, φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, σαρκωθῆναι τε καὶ ἐνανθρωπήσαι ἐκ Πνεύματος ἀγίου, καὶ ἐκ τῆς ἀγίας ἐνδόξου Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

Θεὸν τέλειον τὸν αὐτὸν, καὶ ἄνθρωπον τέλειον, ἓνα καὶ μόνον Υἱὸν, καὶ πρὸ τῆς σαρκώσεως, καὶ μετὰ τὴν σάρκωσιν· ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ κατὰ τὴν θεότητα, κατὰ πάντα ὅμοιον ἡμῖν, καὶ ὁμοούσιον ἡμῖν κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα, χωρὶς ἀμαρτίας γενόμενον ἄνθρωπον· πρὸ αἰώνων μὲν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα κατὰ τὴν θεότητα, ἐπ' ἐσχάτων δὲ τῶν ἡμερῶν τὸν αὐτὸν δι' ἡμᾶς καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν ἐκ τῆς ἀγίας Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, ἓνα

καὶ μόνον Υἱὸν ἐν δυσὶ φύσεσιν, ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως γνωριζόμενον. Δύο γὰρ φύσεις συνῆλθον ἀλλήλαις καθ' ἑνωσιν ἀδιάσπαστον, ἀσύγχυτον, ἄτρεπτον.

Ἡ γὰρ σὰρξ, σὰρξ ἐστὶ, καὶ οὐ θεότης, εἰ καὶ γέγονε Θεοῦ σὰρξ· ὁμοίως καὶ ὁ Λόγος, Θεὸς ἐστὶ καὶ οὐ σὰρξ, εἰ καὶ μίαν ἐποίησατο τὴν σάρκα διὰ τῆς οἰκονομίας· δύο τοίνυν τὰς φύσεις εἶναι φαμεν, ἓνα δὲ Χριστὸν, καὶ Υἱὸν, καὶ Κύριον τὸν τοῦ Θεοῦ Λόγον ἐνανθρωπήσαντα καὶ σεσαρκωμένον.

Οὐ γὰρ τὴν ἑαυτοῦ δόξαν [95.16] ἠλάττωσεν ὁ Δεσπότης, ὅτι σάρκα ἀνέλαβε· πρὶν μὲν γὰρ λαβεῖν αὐτὸν τὴν σάρκα, καὶ ταπεινωθῆναι ἑαυτὸν, ἄγγελοι μόνον ἐγίνωσκον αὐτόν· ἐπειδὴ δὲ ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν, ἅπαντα ἢ τῶν ἀνθρώπων φύσις ἐπέγνω αὐτόν.

Ὅρας, πῶς ἡ ταπείνωσις οὐκ ἐλάττωσιν εἰργάσατο, ἀλλὰ πλεῖον αὐτοῦ τὴν δόξαν διαλάμψαι ἐποίησεν. Εἰ δὲ τις τῶν περιέργων λέγει, ὅτι ἡ θεότης ἐν τῷ σταυρῷ ἦν, ἢ οὐκ ἦν, ποιεῖ αὐτὴν μὴ ἐν παντὶ οὔσαν, καὶ περιγραπτὴν εἰς ἓνα τόπον· ἡμεῖς δὲ λέγομεν τὸν Θεὸν ἀπερίγραπτον καὶ ἀκατάληπτον.

ε'. Ἐρώτ. Πόθεν ἐτυμολογεῖται Θεός;

Ἀπόκρ. Παρὰ τὸ, θῶ, τὸ κατασκευάζω, καὶ ποιῶ· ὡς πάντων ποιητῆς, καὶ τῆς τῶν πάντων κατασκευῆς αἴτιος, ἢ παρὰ τὸ, θέω, τὸ τρέχω. Καὶ γὰρ Θεὸς πανταχοῦ πάρεστι. Ἡ Θεός, παρὰ τὸ θεᾶσθαι· ἐθεάσατο γὰρ ὁ Θεὸς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν. Κύριος δὲ παρὰ τὸ κῦρος, ὃ σημαίνει τὴν ἐξουσίαν.

Ἐρώτ. Τί ἐστὶν ἑνωσις;

Ἀπόκρ. Τὸ καθ' ὑπόστασιν, καὶ τὸ ἐκ διαφόρων φύσεων ὑφεστῶς πρᾶγμα.

Ἐρώτ. Μεταδοτικὴ ἐστὶν ἡ θεία φύσις, ἢ μεταληπτικὴ;

Ἀπόκρ. Μεταδοτικὴ.

Ἐρώτ. Τί ἐστὶ συναλοιφή;

Ἀπόκρ. Ἡ σύγχυσις.

Ἐρώτ. Ποίοις ὀνόμασι τιμᾶται ὁ Πατὴρ, καὶ κατὰ τί εἴρηται Πατήρ;

Ἀπόκρ. Εἷς Πατήρ, ὁ ἅγιος Θεός, καὶ παντοκράτωρ, ἀναρχος, ἀίδιος, ἀθάνατος, ἀπερίβλεπτος, ἀνερμήνευτος, ἀτελεύτητος, ἀδιάδοχος, ἀκίνητος, ἀνεξερεύνητος. Εἴρηται Πατήρ, διὰ τὸ πάντα τηρεῖν.

Ἐρώτ. Ποίοις ὀνόμασι τιμᾶται ὁ Υἱός, καὶ κατὰ τί εἴρηται Υἱός;

Ἀπόκρ. Εἷς Υἱός, ὁ ἅγιος Λόγος, ἄρρητον γέννημα, ἀμύθητος Λόγος, ἀπερίβλεπτος νοῦς, φῶς ζωῆς, ἥλιος δικαιοσύνης, ποιμὴν, θύρα, ὁδός, ἀμνός. Υἱός δὲ εἴρηται, ὅτι ἐκ τοῦ Πατρὸς.

Ἐρώτ. Ποίοις ὀνόμασι τιμᾶται τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον; κατὰ τί εἴρηται Πνεῦμα;

Ἀπόκρ. Ἐν Πνεῦμα ἅγιον, κύριον, ζωοποιόν, φιλόφρονον, ἐνούσιον, ἐνύπαρκτον, ἐνυπόστατον, βέβαιον, ὄξυ, ἀμέριμον, δύναμις ἀγιαστική, ὁμοούσιον Πατρὶ καὶ Υἱῷ. Ἄτιμις γάρ ἐστι τῶν ἄνω δυνάμεων τοῦ Θεοῦ· Πνεῦμα δὲ εἴρηται, διὰ τὸ καθ' ὃ ἐὰν βουληθῆ νεύειν καὶ πνεῖν.

Ἐρώτ. Τί ἐστὶν Ἰησοῦς Χριστός;

Ἀπόκρ. Κύριος χωρὶς ἁμαρτίας ἐνανθρωπήσας.

Ἐρώτ. Τί ἐστὶ Χριστός;

Ἀπόκρ. Σύμβολον θεότητος καὶ ἐμψύχου σαρκὸς, ἄτρεπτος ἔνωσις· Χριστὸς δὲ [95.17] λέγεται, ἐπειδὴ καθ' ἡμᾶς ἐχρήσατο σαρκί.

Ἐρώτ. Τί ἐστὶν ἅγιος;

Ἀπόκρ. Ὁ ἀγιάζων καὶ ἀγιαζόμενος.

Ἐρώτ. Τί ἐστὶν, Λόγος;

Ἀπόκρ. Λόγος ἐστὶν οὐσιωδῆς, αἰεὶ τῷ Πνεύματι συμπαρών·

Ἐρώτ. Ἐν ποίᾳ ὑποστάσει προσκυνεῖς τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ;

Ἀπόκρ. Ἐν τῇ τοῦ Θεοῦ Λόγου ὑποστάσει μίαν φύσιν σεσαρκωμένην καὶ προσκυνουμένην, μίαν προσκύνησιν, ἐπεὶ ἐκ δύο συνελθουσῶν ἐν τὸ προσκυνούμενον πρόσωπον. Οὐσίαι δύο, ἐνέργειαι δύο, θελήματα δύο, αὐτεξούσια δύο· πενταχῶς δὲ ἡ ὑπόστασις· ὑπόστασις, καὶ πρόσωπον, καὶ χαρακτήρ, καὶ ἴδιον, καὶ ἄτομον.